

< Reguleringsimpactanalyse voor de reorganisatie van het centraal examen voor energiedeskundigen en verslaggevers

Gebruik de RIA-leidraad en de RIA-checklist om deze RIA in te vullen.

1 Gegevens van het advies

1.1 Gegevens van de regelgeving

nummer taal- en wetgevingstechnisch advies	2017/125
bevoegde minister(s) van de regelgeving	Bart Tommelein
RIA	/
JoKER	nvt
Armoedetoets	nvt
toets lokale besturen	nvt
link naar de regelgevingsagenda	/

1.2 Gegevens van de aanvrager

e-mailadres	ann.collys@vea.be
organisatie	Vlaamse overheid
beleidsdomein	Omgeving
entiteit	Vlaams Energieagentschap (VEA)

2 Titel en fase

Het project 'reorganiseren van het centraal examen van energiedeskundigen en verslaggevers' bevindt zich in de fase 'analyse en redactie' en meer specifiek in de 'eindredactiefase'.

3 Samenvatting

Om erkend te kunnen worden als energiedeskundige type A en type C of als verslaggever moeten kandidaten na het volgen van een basisopleiding slagen in een centraal examen, georganiseerd door of namens het VEA.

De praktische organisatie van het centraal examen werd zowel voor energiedeskundigen als voor verslaggevers tot midden februari 2017 uitbesteed aan Blue Planet Academy and Consulting samen met Selor. De kostprijs per examen (georganiseerd door BPAC in samenwerking met Selor) bedroeg afhankelijk van het aantal deelnemers tussen 3.000 euro en 7.000 euro. Sinds midden februari 2017 worden de examens door het VEA georganiseerd in de lokalen van de Vlaamse overheid.

Er werden door of in opdracht van het VEA ruim 200 meerkeuzevragen en 9 cases voor het examen type A en 42 examenvragen en 12 beperkte cases voor het examen type C opgemaakt. Hieruit worden voor het examen voor energiedeskundigen type A 30 meerkeuzevragen en een praktijkcase geselecteerd. Voor kandidaat-energiesdeskundigen type C bestaat het examen uit 40 meerkeuzevragen en een beperkte case. Om deel te nemen aan het centraal examen betaalt de energiedeskundige een retributie van 150 euro.

Voor verslaggevers bestaat het examen uit een mix (30) van theoretische vragen en kleine praktijkcases opgedeeld in 4 modules. Er zijn 300 examenvragen beschikbaar. De retributie voor deelname aan het examen bedraagt 300 euro.

Naar aanleiding van de kerntakenoefening werd beslist om de organisatie van het centraal examen voor (kandidaat)-verslaggevers en (kandidaat) energiedeskundigen type A en C niet langer bij het VEA te leggen. De organisatie en verdere uitwerking van het examen wordt overgeheveld naar de opleidingsinstellingen die erkend zijn voor het inrichten van de basisopleiding tot verslaggever of energiedeskundige.

4 Probleembeschrijving

Om de kwaliteit van de energieprestatiecertificaten en de EPB-aangiften te verbeteren, werden de erkenningsvereisten voor energiedeskundigen en verslaggevers in de loop der jaren uitgebreid.

- A. Erkenningsvoorwaarden energiedeskundigen type A en C:
- Bij de invoering van het energieprestatiecertificaat (2008) moesten kandidaat energiedeskundige type A en C een basisopleiding volgen bij een erkende opleidingsinstelling en aansluitend slagen in een examen, dat door de opleidingsinstelling werd georganiseerd.
  - Vanaf 15 september 2012 moeten kandidaat energiedeskundigen type A en C, naast het volgen van een basisopleiding, slagen in een centraal examen georganiseerd door of namens het VEA.
  - Vanaf 2017 moeten alle bestaande energiedeskundigen type A jaarlijks een aantal uren permanente vorming volgen.
- B. Erkenningsvoorwaarden verslaggevers:
- Een kandidaat-verslaggever moet sinds de start van de energieprestatieregelgeving in 2006 beschikken over één van de diploma's opgenomen in het Energiedecreet.
  - Sinds 2015 zijn nieuwe kandidaat verslaggevers verplicht om een erkende opleiding te volgen en te slagen voor het centraal examen georganiseerd door of namens het VEA.
  - Sinds 2015 zijn bestaande verslaggevers verplicht om jaarlijks een aantal uren permanente opleiding te volgen.

Hét doel van het (centraal) examen is het basiskennisniveau aftoetsen van een kandidaat-energiesdeskundige en een kandidaat-verslaggever. Het kennisniveau van een nieuwe energiedeskundige en verslaggever is het startpunt voor de kwaliteit van energieprestatiecertificaten en EPB-aangiften.

Daarnaast kan het slagen in het examen als sanctie opgelegd worden aan verslaggevers en energiedeskundigen die geschorst zijn voor onbekwaamheid of het herhaaldelijk maken van fouten. Door te slagen voor het centraal examen kunnen zij hun kennis bewijzen en opnieuw tot het beroep toetreden.

De verplichting van de permanente vorming zorgt ervoor dat energiedeskundigen en verslaggevers op de hoogte blijven van aanpassingen aan de methodiek en nieuwe (technologische) ontwikkelingen. Tevens wordt gestimuleerd om leemten in de kennis aan te vullen.

De re-organisatie van het examen moet tot een zelfde kwaliteitsniveau van EPB-aangiften en EPC's leiden, als de combinatie van de huidige erkenningsvoorwaarden.

5 Beleidsdoelstellingen

De erkenningsregeling voor energiedeskundigen en verslaggevers is ingevoerd om de kwaliteit van de Energieprestatiecertificaten en de EPB-aangiften te verhogen. Als de verslaggevers en energiedeskundigen vertrekken van een goede basiskennis en hun kennis actueel houden, vergroot de garantie op een correct opgestelde EPB-aangifte en energieprestatiecertificaat. Dat is essentieel om de energieprestatie van gebouwen in beeld te brengen en de gebouwen onderling te kunnen vergelijken.

Het examen is het middel bij uitstek om te toetsen of de verslaggever en de energiedeskundige over voldoende basiskennis beschikken.

6 Opties

→ **Optie 1: Nuloptie: voorzetting van een bestaande toestand**

Centraal examen georganiseerd door of namens het VEA

Het VEA staat in voor de praktische organisatie en het beheer van de examenvragen van het centraal examen voor energiedeskundigen en verslaggevers. Tot februari 2017 werd de praktische organisatie van deze centrale examens uitbesteed aan Blue Planet Academy and Consulting (in samenwerking met Selor). Sinds maart 2017 staat het VEA zelf in voor de praktische organisatie.

→ **Optie 2: nieuwe beleidsmaatregel(en) – gekozen optie**

Decentraal examen georganiseerd door de opleidingsinstellingen, die ook kunnen erkend worden als exameninstelling

De opleidingsinstellingen, die erkend zijn voor het geven van de basisopleiding tot energiedeskundige en verslaggever, kunnen ook erkend worden als exameninstelling. Zowel de praktische organisatie van het examen (inschrijving, betaling, voorzien van infrastructuur en middelen, selectie van examendata, bepalen van de resultaten, ...) als het beheer van de examenvragen (opmaak en update) komt bij de opleidingsinstelling te liggen. Elke instelling bepaalt zelf hoe zij het examen inhoudelijk aanpakt: meerkeuzevragen, theorievragen, cases, mondeling examen, ...

→ **Optie 3: nieuwe beleidsmaatregel(en)**

Schrappen van de voorwaarde om te slagen voor een examen

Het slagen voor het examen, na het volgen van de basisopleiding, voor energiedeskundigen en verslaggevers, wordt afgeschaft als erkenningsvoorwaarde.

7 Analyse van de effecten

Doelgroepen

Opleidingsinstellingen (aantal erkende opleidingsinstellingen):

- Energiedeskundige type A: 11 erkende opleidingsinstellingen, waarvan 9 actief
- Energiedeskundige type C: 2 erkende en actieve opleidingsinstellingen
- Verslaggever: 13 erkende opleidingsinstellingen, waarvan 12 actief

Energiedeskundigen en verslaggevers:

- Nieuwe energiedeskundigen type A: 157 (in 2016)
- Nieuwe energiedeskundigen type C: 20 (in 2016)
- Nieuwe verslaggevers: 156 (in 2016)

Het Vlaams Energieagentschap (VEA)

Nuloptie

Effectbeschrijving

Tot midden februari 2017 was de praktische organisatie van het centraal examen uitbesteed aan Blue Planet Academy en Selor. De kostprijs voor de organisatie bedroeg gemiddeld 3000 à 7000 euro per examen (in functie van het aantal deelnemers). Het aantal nieuwe erkenningen van het centraal examen is de laatste jaren sterk afgenomen. De inschatting van het aantal deelnemers aan het centraal examen lag hierdoor bij de aanbesteding veel hoger dan het aantal deelnemers in de praktijk. De organisatie van het examen is hierdoor niet budgetneutraal: de bijdrage van de deelnemers (a rato van 150 euro per kandidaat-energiedeskundige en 300 euro per verslaggever) is onvoldoende om de kostprijs voor de organisatie te dekken. Bij een nieuwe aanbesteding wordt de kostprijs en daarmee samenhangend de gevraagde retributie per deelname een belangrijk punt.

Daarnaast blijft het VEA instaan voor het beheer (update, aanmaak van nieuwe vragen bij wijzigende regelgeving) van de 200 examenvragen en cases voor EPC en de 300 examenvragen voor EPB. Een verdere uitbreiding van de examenvragen dringt zich ook op.

Als het centraal examen in de huidige vorm wordt behouden, kan de vergelijking van de kwaliteit van de opleidingen verder gezet worden: het VEA geeft de opleidingsinstellingen feedback op basis van de examenresultaten per module.

Vergelijkingstabel van alle effecten

Doelgroepen	voordelen		Nadelen	
	Omschrijving	schatting	omschrijving	schatting
VEA	Door de examenvragen op te maken en te beheren kan het VEA de kwaliteit en het kennisniveau van nieuwe energiedeskundigen en verslaggevers in een vroeg stadium bewaken. Het centrale examen fungeert als barometer voor de kwaliteit van de basisopleidingen.	Gemiddeld Gemiddeld	Organisatie van het centraal examen is bij uitbesteden niet budgetneutraal (aantal kandidaat-energiedeskundigen en verslaggevers is lager dan ingeschat). Organisatie door het VEA in de lokalen van het VEA is niet mogelijk	Groot
			Werkbelasting voor het beheer van de examenvragen door VEA Organiseren van een examen is geen kerntaak van het VEA	Groot
Energiedeskundigen en verslaggevers	Moeilijkheidsgraad van het examen staat los van de opleidingsinstellingen	Gemiddeld	Geen onmiddellijke aansluiting bij de opleiding	Gemiddeld
Opleidingsinstellingen			Geen afstemming tussen inhoud en data van de opleiding en het examen	Gemiddeld

Optie 2: decentraal examen georganiseerd door de opleidingsinstellingen, die ook kunnen erkend worden als exameninstelling

Effectbeschrijving

Door het examen te behouden als erkenningsvoorwaarde, maar zowel inhoudelijk als praktisch te laten organiseren door de opleidingsinstellingen, wordt tegemoet gekomen aan de zorg voor kwaliteit én aan de

kerntakenoefening. De organisatie en invulling van het centraal examen vervalt als kost en taak voor het VEA en wordt overgeheveld naar de opleidingsinstellingen die vertrouwd zijn met de organisatie van examens.

Doelgroepen	voordelen		Nadelen	
	Omschrijving	schatting	omschrijving	schatting
VEA	Werklast voor het VEA vermindert aanzienlijk (geen organisatie van examens en geen opmaak van examenvragen); Kost voor het organiseren van het centraal examen valt weg Organisatie van het examen is geen kerntaak van het VEA Kwaliteit van de startende/geschorste energiedeskundige/verslaggever kan toch gegarandeerd worden	Groot	Beperkte werklast voor de erkenning van de exameninstelling	Bepert
Nieuwe (en geschorste) energiedeskundigen en verslaggevers	Directe link tussen opleiding en examen mogelijk+ afstemming van data	Groot		

Opleidingsinstellingen	Exameninstellingen kunnen sneller anticiperen op wijzigingen en op examenresultaten Opleidingsinstellingen zijn vertrouwd met de organisatie van het examen (= kerntaak) Opleidingsinstellingen hebben een grotere verantwoordelijkheid voor het afleveren van bekwame energiedeskundigen en verslaggevers	Groot	Het niveau van de examenvragen en bijgevolg het slaagpercentage kan in functie van de gekozen exameninstelling sterk verschillen. Opleidingsinstellingen moeten zich laten erkennen als exameninstelling door het VEA	Gemiddeld Beperkt

Optie 3: schrappen van de voorwaarde om te slagen voor een examen

Effectbeschrijving

Als het examen wordt afgeschaft, vervalt één van de erkenningsvoorwaarden. Voor verslaggevers blijven de volgende erkenningsvoorwaarden over: beschikken over het vereiste diploma, een basisopleiding van 95 uur, volgen, de verklaring op eer ondertekenen en het jaarlijks volgen van permanente vorming. Energiedeskundigen kunnen pas als energiedeskundige optreden als ze een opleiding volgen en jaarlijks de permanente vorming volgen. Er is dan geen toets meer van het kennisniveau om te starten met het beroep van energiedeskundige of verslaggever of om opnieuw in te stappen na een schorsing.

Vergelijkingstabel van alle effecten

doelgroepen	voordelen		nadelen	
	Omschrijving	schatting	omschrijving	schatting
VEA	Werklast voor het VEA vermindert aanzienlijk (geen organisatie van examens en geen opmaak van examenvragen) Kost voor het organiseren van het centraal examen valt weg	Groot	Kwaliteit van de startende /geschorste energiedeskundigen/ verslaggever wordt niet langer gegarandeerd	Groot
Nieuwe (en geschorste) energiedeskundigen en verslaggevers			Geen intensieve verwerking van de kennis (gezien geen examens)	Groot
Opleidingsinstellingen			Niveau van de opleiding kan niet geëvalueerd worden	Groot

8 Vergelijking van de opties

Optie 2 komt best tegemoet aan de vraag vanuit de kerntakenoefening en biedt voldoende ondersteunende maatregelen om het kwaliteitsniveau van de energiedeskundigen en verslaggevers te garanderen. De opleidingsinstellingen zorgen voor de praktische en inhoudelijke invulling van examens, wat nu al tot hun kerntaken behoort. Van de opleidings- en exameninstellingen wordt een grotere betrokkenheid bij de inhoud verwacht. Zij staan in voor de eerstelijnsbewaking: ze krijgen een grotere verantwoordelijkheid in het afleveren van bekwaame energiedeskundigen en verslaggevers. Voor de tweedelijnskwaliteitsbewaking staat het VEA in via in eerste instantie het aanbieden van voldoende ondersteuning (bijvoorbeeld het organiseren van een regelmatig overleg, opmaak van voorbeeldprojecten, vraagmomenten) en in tweede instantie via de handhaving van de exameninstellingen.

Tegenover de nuloptie zorgt optie 2 voor een aanzienlijke daling van de kostprijs en de taakbelasting van het VEA. Tegenover optie 3 zorgt optie 2 er voor dat de basisopleiding niet vrijblijvend wordt: het examen blijft

bestaan en zorgt ervoor dat het kennisniveau van de startende of geschorste energiedeskundige en verslaggever voldoende hoog is.

9 Uitvoering

Het doel is om vanaf het schooljaar 2017-2018 (1 september 2017) het examen door de opleidingsinstellingen te laten organiseren. Dit laat toe om de opleiding en het examen maximaal op elkaar af te stemmen.

Aangezien het VEA examenvragen van het huidige centraal examen ter beschikking zal stellen van de opleidingsinstellingen, kunnen deze de eerste maanden focussen op de praktische organisatie van het examen. Hierdoor is het in werking treden van de besluitwijziging tegen 1 september haalbaar. Bovendien staan bijna alle erkende opleidingsinstellingen reeds in voor de organisatie van examens, waardoor zij vertrouwd zijn met de praktische organisatie.

10 Administratieve lasten

De administratieve lasten voor de opleidingsinstellingen worden zo beperkt mogelijk gehouden.

De voorliggende besluitwijziging vertrekt van het uitgangspunt dat enkel een instelling die erkend is als opleidingsinstelling voor het inrichten van opleidingen tot verslaggever of energiedeskundige kan optreden als exameninstelling voor die doelgroep(en) waarvoor ze een erkenning ontving. Hierbij moet het mogelijk zijn dat een kandidaat-energiedeskundige type A of type C en een kandidaat-verslaggever de opleiding bij opleidingsinstelling A volgt en een examen bij opleidingsinstelling B.

Het voorliggend ontwerp van wijzigingsbesluit voorziet in een beperkte erkenningsprocedure voor exameninstellingen. Het formulier voor de erkenning van een opleidingsinstelling voor het inrichten van opleidingen tot verslaggever of energiedeskundige wordt uitgebreid met een rubriek 'erkenning als exameninstelling'. Nieuwe instellingen vinken op die plaats aan of zij zich engageren voor het inrichten van examens en of zij de voorwaarden onderschrijven. De momenteel erkende opleidingsinstellingen krijgen een addendum doorgestuurd bij hun oorspronkelijke erkenningsaanvraag, met een zelfde inhoud als de extra rubriek voor de nieuwe instellingen. Via die weg kunnen zij zich wel of niet bijkomend laten erkennen als exameninstelling.

De administratieve last voor het VEA is beperkt tot het behandelen van de erkenningsaanvragen.

11 Handhaving

Als uit controles blijkt dat de exameninstelling niet voldoet aan de voorwaarden, kan het VEA de erkenning schorsen of intrekken. In eerste instantie gaat het VEA uit van haar vertrouwensband met de instellingen en worden bijsturingen.

12 Evaluatie

Artikel 11.1.6 van het Energiedecreet bepaalt dat de Vlaamse Regering minstens om de twee jaar de berekeningsmethode van de energieprestaties van gebouwen, de te volgen procedures, de EPB-eisen en de administratieve lasten van de regelgeving zal evalueren en in voorkomend geval aanpassen. Naar analogie met de EPB-evaluatie wordt ook tweejaarlijks een EPC-evaluatie uitgevoerd. De erkenningsregeling van de energiedeskundigen en de verslaggevers maakt deel uit van deze evaluatie.

13 Consultatie

Er werd op 13 december 2016 een overleg georganiseerd over de reorganisatie van het centraal examen met opleidingsinstellingen die momenteel erkend zijn om het getuigschrift tot energiedeskundige of tot verslaggever uit te reiken. Op 8 juni 2017 gaat een volgend overleg door.

14 Contactinformatie

Vlaams Energieagentschap
Cluster energie-efficiëntie
Ann Collys
Koning Albert II-laan 20 bus 17
1000 Brussel
Tel. 02-553 46 00
e-mail: ann.collys@vea.be

